

Ministerie van Binnenlandse Zaken en
Koninkrijksrelaties

> Retouradres Postbus 20011 2500 EA Den Haag

Aan de Voorzitter van de
Tweede Kamer der Staten-Generaal
Postbus 20018
2500 EA Den Haag

**Directoraat-Generaal
Wonen, Wijken en
Integratie**

Directie Stad en Bouw

Schedeldoekshaven 200
Postbus 20011
2500 EA Den Haag
www.rijksoverheid.nl

Kenmerk

WWI/SB 2011051843

Uw kenmerk

2011Z12228/2011D3462
0

Datum 16 september 2011

Betreft Reactie op advies 'Energiebesparing bestaande woningen - Maak er echt werk van!' van Nicis Institute

Per brief van 28 juni 2011 (2011Z12228/2011D34620) heeft de vaste commissie voor Binnenlandse Zaken mij gevraagd om een reactie te geven op het rapport 'Energiebesparing bestaande woningen – Maak er echt werk van!'. Hierbij reageer ik op dit verzoek.

Het Nicis Institute heeft op 6 juni jl. aan u een advies uitgebracht over de vraag hoe energiebesparing in bestaande gebouwen een versnelling kan krijgen. Het advies heeft de titel 'Energiebesparing bestaande woningen – Maak er echt werk van!'. Nicis geeft hierin een aantal aanbevelingen; adviezen aan zowel lokale bestuurders, bedrijven en woningcorporaties, als aan het kabinet.

Het advies van het Nicis Institute bevestigt de lijn in het Plan van Aanpak Energiebesparing Gebouwde Omgeving, dat in maart in uw Kamer is behandeld. In het Plan van Aanpak wordt een beroep gedaan op andere overheden, marktpartijen en consumentenorganisaties om een bijdrage te leveren aan de uitvoering van het beleid. In het rapport van Nicis is te lezen dat het onderwerp energiebesparing in gebouwen op een brede belangstelling kan rekenen bij gemeenten, universiteiten en de betrokken branches.

Veel van de thema's die naar voren komen in het rapport sluiten aan bij de thema's uit het Plan van Aanpak van het kabinet.

- De leden van het Nicis adviescollege spreken breed hun steun uit voor het energielabel en adviseren om stevig in te zetten op handhaving van de verplichting om bij mutaties een energielabel te overleggen.
- Het kabinet zal, meer dan tot nu toe, sturen op gedragsverandering van gebouwgebruikers. Daartoe zal worden geïnvesteerd in het vergroten van de kennis hierover en zal de samenwerking worden gezocht met relevante partijen uit onderwijs, onderzoek en bedrijfsleven om te komen tot effectieve gedragsveranderingprogramma's.

- Financieringsconstructies zijn ook een terugkerend thema in mijn gesprekken met bijvoorbeeld het bouwbedrijfsleven. In het Plan van Aanpak is onder andere een onderzoek aangekondigd naar een niet-fiscale prijsprikkel. Verder worden in het kader van de Green Deal mogelijkheden onderzocht om via financiële constructies investeringen in energiebesparing op gang te brengen.
- Daarnaast wil het kabinet met de Blok voor Blok aanpak oplossingen ontwerpen om energiebesparing in bestaande wijken grootschaliger aan te pakken. Inmiddels is via een tenderregeling aan de markt een oproep gedaan hiervoor voorstellen in te dienen. Dit moet leiden tot een vijftal pilots, die bij succes landelijk zullen worden opgeschaald.

**Directoraat-Generaal
Wonen, Wijken en
Integratie**
Directie Stad en Bouw

Kenmerk
WWI/SB 2011051843

De leden van de Nicis adviescommissie gaan ook zelf aan de slag gaan met de aanbevelingen. Ik zie dat als een belangrijke bijdrage aan de uitvoering van het Plan van Aanpak Energiebesparing Gebouwde Omgeving.

De minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties,

J.P.H. Donner